

Hakuilmoitus

19.8.2020

VN/18693/2020
VN/18693/2020-MMM-1

Rahoituksen haku kansallisen laserkeilausohjelman tuottaman datan hyödyntämisen tehostamiseen

Laserkeilaus tuottaa tarkkaa kolmiulotteista tietoa maanpinnasta – sen muodoista ja sen päällä olevista kohteista. Kansallisessa laserkeilausohjelmassa Suomi on jaettu ennalta määriteltyihin maantieteellisiin alueisiin, jotka laserkeilataan kuuden seuraavan vuoden aikana. Vuodesta 2020 lähtien Suomea laserkeilataan pistetiheydellä, jossa jokaiselle neliömetrille osuu viisi laserpistettä. Aikaisempaan verrattuna kansallinen laserkeilausohjelma nostaa pistepilven tiheyden kymmenkertaiseksi. Tarkemmasta laserkeilausaineistosta saadaan uutta tietoa muun muassa metsistä ja maankäytöstä ja aineistoa voidaan käyttää myös infrastruktuurin suunnitteluun, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen hillintään sekä edistämään vesiensuojelua ja luonnon monimuotoisuuden turvaamista.

Suomi tunnetaan edelläkävijänä, jossa digitalisaation ja teknologisen kehityksen luomia mahdollisuuksia kehitetään ja otetaan käyttöön yli hallinto- ja toimialarajojen. Maa- ja metsätalousministeriö tukee tätä kehitystä julkaisemalla haettavaksi hankerahoituksen kansallisen laserkeilausdatan pilottikokeiluihin ja laserkeilausdataan perustuvan tiedon tuotantomenetelmien, jakelun ja käytön kehittämiseen. Rahoituksen tavoitteena on edistää kansallisen laserkeilausohjelman tuottaman datan hyödyntämistä. Samalla edistetään julkisen sektorin teknologia- ja digitalisaatiokyvykkyyttä sekä kehitetään julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä. Rahoitettavia hankkeita voidaan toteuttaa vuosina 2020-2022.

Käytettävissä olevat määrärahat

Valtion neljännessä lisätalousarviossa on myönnetty kaksi miljoonaa euroa laserkeilausaineistojen käytön tehostamiseen poikkihallinnollisesti. Neljännessä lisätalousarviossa on kyseessä elvytysmäärärahoista, joilla toteutetaan investointiluonteisia hankkeita. Hankkeet lisäävät rakentamisaikaista työllisyyttä, parantavat tuottavuutta ja luovat pohjaa muiden elinkeinojen toimivuudelle.

Nyt haettavaksi julistettuun kansallisen laserkeilausdatan pilottikokeiluihin ja laserkeilausdataan perustuvan tiedon tuotantomenetelmien, jakelun ja käytön kehittämiseen varataan noin puolet käytettävissä olevasta määrärahasta. Lopullisesti käytettävän määrärahan suuruus perustuu harkintaan ja arviointiin hakemusten odotettavissa olevasta vaikuttavuudesta.

Haussa nopeita ja konkreettisia kokeiluja ja kehittämistoimia

Pilottikokeilujen tavoitteena on testata mahdollisuuksia tuottaa tietoa uuden kansallisen laserkeilausohjelman aineistosta. Pilottikokeilulla tarkoitetaan laserkeilausdatan rajattua käytännön testausta, jossa opitaan nopeasti kannattaako ratkaisua lähteä kehittämään tai ottamaan käyttöön laajemmin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo@mmm.fi

Tiedon tuotantomenetelmien, jakelun ja käytön kehittämisen tavoitteena on saada laserkeilausdatasta uutta tietoa hallinnon, kansalaisten ja koko yhteiskunnan käyttöön. Edellytyksenä on, että datan hyödynnettävyys on osoitettu aikaisemmin tutkimuksen tai pilotointikokeilujen kautta ja että nopealla kehittämisellä saavutetaan hallinnon käytäntöön tulevia sovelluksia.

Rahoitus kohdistuu ensisijaisesti yhteistyöhankkeisiin

Rahoitus kohdistetaan ensisijaisesti viranomaisten, julkista hallintotehtävää hoitavien organisaatioiden, yliopistojen ja yritysten yhteistyöhön. Rahoitus on tarkoitettu erityisesti edellä mainittujen julkisten ja yksityisten tahojen muodostamille konsortioille. Konsortioissa mukana oleville yrityksille ei myönnetä rahoitusta. Rahoitusta voidaan myöntää myös muuhun yhteistyöhön tai perustellusta syystä yksittäiselle viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle organisaatiolle.

Rahoitukseen sovelletaan valtionavustuslakia lukuun ottamatta valtion viranomaisia, joille rahoitus myönnetään siten, että määrärahaa osoitetaan hankkeen toteuttamista varten. Lisäksi rahoituksen myöntämisessä huomioidaan komission tiedonanto koskien puitteita tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtioneuvoston (2014/C 198/01) siten, että varmistetaan siitä, että myönnettävä rahoitus ei ole EU-määritelmän mukaista valtiontukea. Hankkeen toteuttajista riippuen, tulee seuraavien ehtojen täyttyvä:

1. Yhteistyössä mukana yritys

Hankkeen toteuttajatahoina ovat yritys ja tutkimusorganisaatio. Lisäksi mukana voi olla yksi tai useampi viranomainen tai julkista hallintotehtävää hoitava organisaatio.

Hankkeen tulee sisältää todellista yhteistyötä. Hankkeen toteutuksen katsotaan olevan todellista yhteistyötä, jos vähintään kaksi riippumatonta osapuolta pyrkii yhteiseen tavoitteeseen työnjaon perusteella ja määrittelee yhdessä hankkeen laajuuden, osallistuu sen suunnitteluun ja toteuttamiseen ja jakaa sen taloudelliset, tekniset, tieteelliset ja muut riskit sekä sen tulokset. Yhteistyöhankkeen ehdot, erityisesti sen kustannusten, riskien ja tulosten jakamisen, tulosten levittämisen ja immateriaalioikeuksien käytön ja jakamista koskevien sääntöjen osalta, on määritettävä ennen hankkeen aloittamista. Sopimusperusteista tutkimusta ja tutkimuspalvelujen tarjontaa ei katsota yhteistyömuodoiksi.

Hankkeet on tarkoitus toteuttaa siten, ettei yrityksille myönnetä valtiontukea. Valtiontukisääntelyyn liittyen hankkeet voivat olla kahdenlaisia siitä riippuen, syntykö hankkeessa immateriaalioikeuksia. Näin ollen tämän ilmoituksen perusteella hankkeiden tulee täyttää jompikumpi seuraavista edellytyksistä:

1a: Hankekonsortion jäsenet toteuttavat hankkeen yhdessä, jolloin yhteistyön tuloksia, jotka eivät johda immateriaalioikeuksiin, voidaan levittää laajasti ja kaikki tutkimusorganisaatioiden tai -infrastruktuurien toiminnasta mahdollisesti syntyvät immateriaalioikeudet kohdennetaan kyseisille yhteisöille tai

1b: Hankekonsortion jäsenet toteuttavat hankkeen yhdessä, jolloin hankkeesta mahdollisesti syntyvät immateriaalioikeudet ja niihin liittyvät käyttöoikeudet jaetaan yhteistyökumppaneiden kesken tavalla, joka vastaa niiden työmäärää, panoksia ja etuja.

Hankkeiden tulee olla joko 1a tai 1b kohdan mukaisia, ei niiden yhdistelmiä.

2. Muu yhteistyö

Muuhun yhteistyöhön ei liity yrityksiä. Yhteistyötä voivat tehdä jotkin seuraavista tahoista: viranomainen, julkista hallintotehtävää hoitava organisaatio tai yliopisto.

Rahoituksen edellytyksenä on, että kyse on riippumattoman T&K-toiminnan harjoittamisesta ja avoimen tiedon tuottamisesta laserkeilausaineiston mahdollisuuksien ymmärtämisen parantamiseksi ja hyödyntämisen tehostamiseksi.

Hankkeen osapuolten tulee pyrkiä yhteiseen tavoitteeseen työnjaon perusteella ja määrittellä yhdessä hankkeen laajuus, osallistua sen suunnitteluun ja toteuttamiseen ja jakaa sen taloudelliset, tekniset, tieteelliset ja muut riskit sekä sen tulokset. Hankkeen suunnitteluvaiheessa tulee määrittää yhteistyöhankkeen ehdot, erityisesti sen kustannusten, riskien ja tulosten jakamisen, tulosten levittämisen ja mahdollisten immateriaalioikeuksien käytön ja jakamista koskevien sääntöjen osalta.

3. Yksittäinen viranomainen tai julkista hallintotehtävää hoitava organisaatio

Rahoitusta annetaan yksittäiselle viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle organisaatiolle vain erityisestä syystä. Erityinen syy tulee perustella hakemuksella.

Kansallisen laserkeilausohjelman aineisto

Rahoitettavissa hankkeissa tulee käyttää uuden kansallisen laserkeilausohjelman tuottamaan tiheäpulsista (5 pistettä/m²) aineistoa. Kansallinen laserkeilausohjelma on tutustuttavissa Maanmittauslaitoksen sivulla: <https://www.maanmittauslaitos.fi/maastotiedonyllapito> .

Vuoden 2020 keilausten dataa on saatavissa ensimmäisiltä alueita syyskuussa ja kaikilta alueita viimeistään vuoden lopussa. Eri tuotantoalueiden edistymistä voi seurata Maanmittauslaitoksen Tilannekuvapalvelussa: <https://tilannekuvapalvelu.maanmittauslaitos.fi/> .

Vuoden 2020 tuotantoalueiden lisäksi käytettävissä ovat vuonna 2019 tehtyjen pilottikeilausalueiden datat. Eri vuosien tuotantoalueet löytyvät Maanmittauslaitoksen sivuilta osoitteesta: <https://hkp.maanmittauslaitos.fi/hkp/published/fi/4343c1b4-7d8f-4473-896a-70f930f36be1> .

Kansallisen laserkeilausohjelman aineistojen käyttöön saaminen vaatii käyttöoikeussopimuksen hyväksymisen. Käyttöoikeussopimuksen käsittelystä ja aineiston toimittamisesta veloitetaan Maanmittauslaitoksen voimassa olevan hinnaston mukainen käsittelymaksu. Aluevalvontalain mukaisilta rajoitusalueilta on saatavilla aineistoa ainoastaan pistetiheydellä 0,3 pistettä/m². Käytösopimuksessa aineistojen hyödyntäjä sitoutuu olemaan luovuttamatta aineistoja kolmannelle osapuolelle. Käyttöoikeussopimuksesta ja aineistojen luovuttamisesta voi tiedustella suoraan Maanmittauslaitokselta yhteydenottolomakkeella: <https://www.maanmittauslaitos.fi/yhteydenotto> .

Hankkeiden valintakriteerit

Tuettavista hankkeista päätettäessä huomioidaan seuraavat arviointikriteerit:

- Uutuusarvo: Hankkeessa esitetty kansallisen laserkeilausdatan soveltamiskohde on uusi tai soveltamistapa on innovatiivinen
- Sovellettavuus ja monistettavuus: Hankkeen luoma sovellutus on nopeasti hyödynnettävissä hallinnossa tai avoimena tietona
- Politikanmukaisuus: Hanke tukee hallitusohjelman tavoitteita
- Vaikuttavuus: Hankkeen soveltamiskohde edistää elinkeinoja ja uusien työpaikkojen syntyä
- Yhteistyö: Hankkeen yhteistyöverkoston laajuus ja monipuolisuus

Hankkeiden tuki-intensiteetti

Hankkeisiin myönnettävä rahoitus voi olla enintään 70 prosenttia rahoituksensaajan kustannuksista. Ks. kuitenkin edellä yrityksille myönnettävää rahoitusta koskevat rajoitukset.

Hyväksyttävät kustannukset

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat pilotoinnin tai kehittämistoiminnan suorittamisen kannalta välttämättömät ja kohtuulliset kustannukset, jotka voidaan kirjanpidon perusteella kohdistaa hankkeelle. Kustannusten tulee syntyä hankkeen rahoituspäätöksessä määritellyn ajanjakson määräaikana, jotta ne voidaan hyväksyä. Ennen hakemuksen jättämistä syntyneitä kustannuksia ei voida hyväksyä hankkeen kustannuksiksi.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat

- Henkilöstökustannukset: Hankkeessa työskentelevän henkilöstön palkkakustannukset ja henkilösivukulukustannukset. Henkilöstökustannusten hyväksyminen hankkeen kustannuksiksi edellyttää työajan seurantaan perustuvaa tuntikirjanpitoa, ellei henkilöä ole palkattu pelkästään hanketta varten.
- Palkkiot: Esimerkiksi kokouspalkkiot
- Matkakulut: Matkakustannukset valtion matkustussäännön mukaisina
- Muut kustannukset:
 - o Tulosten julkaisemisesta ja tiedottamisesta aiheutuvat kustannukset
 - o Tarvikkeet
 - o Laitteet
 - o Yleiskustannukset: Tilojen käytöstä aiheutuvia kustannuksia, kone- ja laitekustannuksia sekä hallinnon ja tukipalveluiden kustannuksia, niiltä osin, kun kyseisiä kustannuksia ei käsitellä projektien välittöminä kustannuksina

- Projektin toteuttamisen kannalta oleelliset ostopalvelut. Huom! Rahoituksensaajan on hankinnoissaan noudatettava lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) siltä osin kuin hankinta kuuluu lain soveltamisalaan.
- Arvonlisäverot voidaan sisällyttää hankkeen kustannuksiin vain, mikäli ne jäävät rahoituksen saajan lopulliseksi kustannukseksi eikä rahoituksen saajalla ole oikeutta kirjata arvonlisäveroa valtion erilliselle arvonlisäveromomentille tai arvonlisäveroa ei korvata rahoituksen saajalle muulla tavoin.

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole rahoituksen saajan tavanomaisen toiminnan kustannukset, perusinvestoinneista ja tavanomaisista kone- tai laitehankinnoista aiheutuvat kustannukset, rahoituksen saajan voitto, tappio tai muu varaus, edustuskulut, stipendit, mainos- ja markkinointikustannukset, lahjoitukset, eivätkä laskennalliset rahoituskulut.

Rahoituksen hakeminen

Rahoitusta hankkeisiin haetaan maa- ja metsätalousministeriön tutkimus- ja kehittämismäärärahojen verkkoasiointipalvelun kautta (<https://www.hankerahoitus.fi/MMM/hakemus/kirjautu.php?ki=1>). Hakemukset tulee jättää 15.10.2020 klo 16:15 mennessä.

Hakemuksen liitteeksi tulee liittää hankesuunnitelma. Hankesuunnitelmassa tulee kuvata ainakin seuraavat asiat: Tiivistelmä hankkeesta, aikaisemmin aiheesta tehty tutkimus ja liittyminen muihin hankkeisiin, pilotin tavoite, toteuttaminen ja tutkimusmenetelmät, toteuttajat ja työnjako, aikataulu, kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma, tulosten julkaisu- ja hyödyntämissuunnitelma sekä miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa tullaan jatkamaan tuen päättymisen jälkeen.

Mikäli hakijana on hankekonsortio, tule hankesuunnitelman liitteenä olla, tämän hakuilmoituksen liitteen 1 mukainen kustannusten ja rahoituksen erittely toimijoittain. Hakemuksesta tulee käydä selkeästi ilmi, mikä yhteistyön muoto on kyseessä eli 1a, 1b vai 2.

Rahoituksen hakijan on esitettävä selvitys siitä, jääkö arvonlisävero hankkeen lopulliseksi kustannukseksi.

Hakemuksen liitteiden tulee olla pdf-muodossa.

Hakemusten käsittely

Hakemukset arvioi maa- ja metsätalousministeriön sekä ympäristöministeriön asiantuntijoista koostuva arviointiryhmä. Ennen rahoituspäätösten tekemistä arviointiryhmä voi pyytää hakemuksista lausuntoja asiantuntijoilta, jos katsoo tämän tarpeelliseksi. Rahoituspäätökset tekee maa- ja metsätalousministeriö.

Jokaiselle rahoituksen saajalle tehdään oma rahoituspäätös. Päätökset hankkeiden rahoituksesta pyritään tekemään marraskuun puoliväliin mennessä. Asiakirjojen julkisuuteen ja salassapitoon sovelletaan viranomaistoiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Maa- ja metsätalousministeriö pidättää oikeuden olla rahoittamatta yhtään hanketta. Hankkeita voidaan rahoittaa myös haettua pienemmällä summalla. Rahoittaja voi ehdottaa myös hankkeiden yhdistämistä ja esittää uusia yhteistyötahoja. Hankkeita voi kuitenkin yhdistää vain siltä osin ne kuuluvat samaan yhteistyön muotoon eli ovat joko 1a, 1b tai 2 kohdan sisällä tapahtuvaa hankkeiden yhdistämistä.

Lisätietoja

Lisätietoja antavat maa- ja metsätalousministeriöstä johtava asiantuntija Niina Riissanen, puh. 050 373 2900, [niina.riissanen\(at\)mmm.fi](mailto:niina.riissanen(at)mmm.fi) ja ympäristöministeriöstä erityisasiantuntija Saku Härkönen, puh. 050 462 6648, [saku.j.harkonen\(at\)ym.fi](mailto:saku.j.harkonen(at)ym.fi)

Liitteet

Liite 1: Kustannusten ja rahoituksen erittely toimijoittain